

I min barndom skulle alla vara svartklädda på vissa högtidsdagar särskilt på böndagarna och jul- nyårs- och påskdagarna. Det hände sig en gång att två kviegar i Buelöv glömde klä sig i svart en böndag och när de kom fram till kyrkan och såg att alla andra var svartklädda, vågade de sig inte in i kyrkan utan gick hem igen.

Jag hörde aldrig att någon sålde almanackor. De flesta i byn köpte sin almanack i Mahult (hos Cronquistens) kanske någon gång av reisfarikanslaren. Hemma hängde den i en snöre på väggen över bordsrinesbänken. Kan ej minnas att särskilda anteckningar gjordes i almanackan, men än att far skrev upp när kor skulle kalva och sådant om djuren. Räkenskaper och andra viktiga anteckningar hade far flera stora inbundna skrivböcker som han använde och skrev aldrig sådant i almanackan. Hemma gjordes almanackorna noga år för år. När vår blev för många i palstern, flyttade ^{mor} ~~far~~ dem till en kisteläddika. När barn föddes köptes almanacka åt dem, deras namn skrevs i den och almanackan gjordes. - Har ej hört andra extranamen på månaden i rötmånad, julmånad och om oktober stallemanad. - När prästen kom tidigt blev det tidigt vår, kom prästen sent blev även våren sen. På juldagen fick inga kyrkor göras och ingen fick resa bort. Man fick fodra djuren men ej göra rent i stallarna.

Fra gunden som är född i Småland, kom till Skåne på 1890 talet varför hennes uppgiften härifrån avser tiden kring sekelskiftet och en stycke in på 1900 talet.)

I Buxtor köpte vi ibland almanackor av kringfarande handelsmän, men de flesta köpte dem nog i Malmö och Lund. Almanackan förvarades i psaltarlådan eller i brännvinskäpats lilla låda. Jag såg också att många hade den hängande i ett snöre på väggen. Man såg dagligen efter Solens upp- & nedgångstider, man antecknade i almanackan tiderna för sådd ochörd, tiden för kornas betäckning och övriga ting som jag ej så nogt minns. Det var icke så många som gjorde almanackorna, men en del gjorde det. Den 6. juni skulle kornet sås och rågen vara sådd den 21. september. Arbeten skulle i min barndom (gäller Småland) helst gångtättas vid "ny" och vara avslutade vid "nedan". Den som ej följde denna regel fick skylla sig. Spår om det gick gale!

Alla människor hade almanack när jag växte upp. Min far hade alla från sin födelse 1832 till dödsåret 1910. Jag tror han köpte de flesta hos Cleerups i Kungälv. Herrarna sattes almanackan i ett slags fördrat som liknade en tavla och hängdes på väggen över fars chifffongé. Min farfar hade alltid två almanackor, en i rum på väggen liksom fars och en som låg framme på ett litet bord i stuan. Man skrev upp födelsedagar för hela släkten, hur många säcken så man fick, när korna skulle kalvas, när det var tid att betala räntor och mycket annat. Man talade om sommar- och vinterhalvår och min farfar hade många tecken ifrån gamla tider både när han skulle så och göra andra arbeten, det skulle vara efter månens gång och vissa djurtecken i almanackan men jag minns inte ihåg närmare om det. Farfar brukade säga: "Skinner solen förbännske då så länge en kan sala en häst, så blir grödan allerväst, men skinner den höjt över alla skåå'a, så blir negerna små och låå'a". En gammal ryktare hos farfar skar en hack i nymmanageln längst inne vid nagelroten, samma dag så en beträckt

(forts.)

ACC. N:R

M 1018:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

och när hacket hade vänt ändå ut, så var det tid för so'en att grisa.
Vårbruket började verka efter påsk och korvet skulle sås efter 11. maj.
När jag var 'glull' skulle jag och en poj som tjänste därefter
söta koster som farmor hade talat om och vi skulle ja reda på va
i hade att rätta oss efter det nya året. Vi ställde oss på trappen på
våren den första nystningen (nyårsnyet) och så hade vi vars en
rökaga under armen och vars en salmebog i näven och så skulle vi
sitta på månen och slå upp salmebogen och så sätta fingret på den
salmeversen som kom upp. Så skulle vi läsa det verset och vad den
tod så skulle det gå oss det nya året. Tjänstepojens vers var rätt
va, men min vers den va rent farlig, med gräveliga syndastraff
och jag blev så rädd så jag böla och farmor måtte trösta mej.